

2011. június 9., csütörtök

Szudán és Dél-Szudán

P7_TA(2011)0267

Az Európai Parlament 2011. június 9-i állásfoglalása a 2011. évi választásokat követően Szudánban és Dél-Szudánban kialakult helyzetről

(2012/C 380 E/14)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Szudánról szóló korábbi állásfoglalásaira,
  - tekintettel a 2005. január 9-én aláírt átfogó békemegállapodásra,
  - tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1978 (2011) sz. határozatára,
  - tekintettel az Afrikai Unió 2011. január 31-nyilatkozatára,
  - tekintettel a Szudánról szóló, 2011. január 31-i tanácsi következtetésekre és a 2011. május 23-i 2011/315/EU tanácsi határozatra ⁽¹⁾,
  - tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsa elnökének 2011. június 3-i nyilatkozatára,
  - tekintettel a Catherine Ashton, a Bizottság alelnöke/külügyi és biztonságpolitikai főképviseleő által 2011. február 7-én az Európai Unió nevében tett, a dél-szudáni önrendelkezéssel kapcsolatos népszavazás végleges eredményéről szóló nyilatkozatra, és 2011. május 24-i, a szudáni helyzetről szóló nyilatkozatára,
  - tekintettel az ENSZ által támogatott, a dárfüri békefolyamatról Dohában (Qatar) 2011. május 27. és 31. között tartott konzultáció következtetéseire;
  - tekintettel az Európai Unió választási megfigyelő küldöttségének 2011. június 2-i végleges jelentésére,
  - tekintettel eljárási szabályzata 110. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel a dél-szudáni népszavazásra 2011. január 9. és 15. között került sor, és a szavazatok elsöprö többsége a független Dél-Szudán létrehozását támogatta,
- B. mivel Dél-Szudán várhatóan 2011. július 9-én fogja hivatalosan kikiáltani függetlenségét, ami egybeesik az átfogó békemegállapodás lejártával,
- C. mivel Dél-Szudán természeti erőforráskészletei ellenére – mint az olaj, a réz, a vas, valamint az erdök és termöfölkdek – az ország lakosságának nagy része szegénységben él, és a világon itt az egyik legmagasabb a gyermekhalandóság, és a legalacsonyabb az oktatásban részt vevök száma, és mivel mindez humanitárius, társadalmi-gazdasági és biztonsági kihívásokat fog magával vonni,
- D. mivel az átfogó békemegállapodás néhány aspektusának végrehajtására nem időben vagy egyáltalán nem került sor, és jelentös erőfeszítésekre van szükség a népszavazást követö tárgyalásokra vonatkozó megegyezésre az olyan témákban, mint az olajból származó bevétel elosztása, a határok kijelölése, az állampolgárság, illetve az adósságok és eszközök felosztása,

⁽¹⁾ HL L 142., 2011.5.28., 61. o.

2011. június 9., csütörtök

- E. mivel az Abyei hovatarozásáról szóló népszavazásra, amelyet a tervek szerint a Dél-Szudánról szóló népszavazással egy időben kellett volna megtartani, mindeddig nem került sor, és emiatt a térségben súlyosan eszkalálódott az erőszak,
- F. mivel a vitatott területek státusza még rendezetlen, és az Abyei-ben kialakult helyzet tovább súlyosbodik százak halálát és ezrek kimenekülését okozva, valamint azt, hogy az emberek védtelenek az élelmiszer-ellátás bizonytalanságával, a betegségekkel szemben, továbbá híján vannak az egészségügyi ellátáshoz és a biztonságos ivóvízhez hasonló alapvető szolgáltatásoknak,
- G. mivel a dárfüri helyzet továbbra is nagy aggodalomra ad okot, és az ENSZ dárfüri képviselte nemréiben a kormány által elrendelt bombázásokról, és számos, a régióban dolgozó segélymunkás túszként való elfogásáról számolt be; mivel a misszió tagjai rendszeresen zaklatásnak, elrablásnak és a biztonságukat veszélyeztető fenyegetéseknek vannak kitéve;
1. üdvözli a mind Szudán, mind Dél-Szudán által a 2011. évi dél-szudáni választásokon mutatott békés és bizalmat ébresztő magatartást, valamint az átfogó békemegállapodás felei által tett erőfeszítéseket és kötelezettségvállalásokat; ezt alapvető lépésnek és pozitív jelnek tartja az átfogó békemegállapodás végrehajtása és a két ország békés egymás mellett élése tekintetében;
  2. megismétli, hogy tiszteletben tartja a népszavazás eredményét, mint a dél-szudáni nép akaratának demokratikus kifejezését; felhívja mind Észak-, mind Dél-Szudánt, hogy törekedjenek aktívan a demokratikus kormányzás előmozdítására, valamint a hosszú távú béke, a biztonság és a fellendülés kialakításában mindkét országban, tiszteletben tartva az emberi, társadalmi és gazdasági jogokat;
  3. felhívja a dél-szudáni hatóságokat, hogy mozdítsák elő Dél-Szudán mint modern, pluralista, jogállamiságra épülő, demokratikus és az emberi jogokat – különösen a nők és gyermekek jogait – tiszteletben tartó állam fejlődését, ahol rendszeres és szabad választásokon keresztül a polgárok elvitathatatlan joga a kormányválasztás, és ahol a mozgás, a társulás és a politikai vélemény kifejezésének szabadságát mind az alkotmány, mind az ország törvényei garantálják;
  4. határozottan elítéli az abyei régióban a szudáni ENSZ-misszió ellen intézett 2011. május 10-i szándékos támadást, valamint elítéli a terület militarizálására irányuló észak- és dél-szudáni törekvéseket; az átfogó békemegállapodásban részt vevő mindkét felet arra ösztönzi, hogy biztosítsák a szudáni, de elsősorban az abyei lakosság biztonságát és testi épségét, a terület demográfiai összetételének megváltoztatása nélkül; felhívja mind a szudáni, mind a dél-szudáni fegyveres erőket, hogy vonuljanak ki Abyeiből, és arra szólítja fel mindkét felet, hogy az átfogó békemegállapodás keretén belül azonnal építő jellegű párbeszédet kezdve kötelezzék el magukat Abyei státuszának békés rendezése mellett;
  5. hangsúlyozza, hogy támogatja az AU Szudánnal foglalkozó, Thabo Mbeki vezette magas szintű végrehajtó bizottsága által az átfogó békemegállapodásban részt vevő felek közötti tárgyalások előmozdítása érdekében tett erőfeszítéseket, valamint az ENSZ-főtitkár szudáni különmegbízottja, Haile Menkerios törekvéseit az abyei régióban érintett két fél közötti közvetítésre; ismét kijelenti, hogy az Uniónak készen kell állnia további segítségnyújtásra e téren;
  6. sürgeti az átfogó békemegállapodás részes feleit, hogy kezdjenek folyamatos és építő jellegű párbeszédet a választások következtében felmerülő – többek között a közös határokkal, az északi és déli állampolgársággal, az olajbevételek felosztásával, az olajvezetékek használatával, illetve a Dél-Kordofán és Kék-Nílus tartományok népi konzultációinak megtartásával kapcsolatos – kérdések rendezése érdekében;
  7. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a déli országrészbe visszatérő menekültek hatékony és biztonságos kezelését az átutazás, a műszaki kapacitások (várostervezéssel foglalkozó szakemberek és geodéták hiánya), az infrastruktúra, a telkek felosztása és az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében;

2011. június 9., csütörtök

8. üdvözli a Tanács 2011. május 17-i bejelentését, mely szerint a múlt évi 150 millió eurón túlmenően további 200 millió eurót irányoz elő Dél-Szudán számára a legkiszolgáltatottabb néprétegek megsegítése érdekében; hangsúlyozza, hogy az EU fejlesztési támogatásai mindkét fél rendelkezésére állnak; hangsúlyozza, hogy ezt az újabb összeget az alapvető szolgáltatások, azaz az oktatás, az egészségügy, a mezőgazdaság, az élelmezésbiztonság és az ipari kapacitásépítés fejlesztésére kell fordítani; kéri, hogy Dél-Szudán sürgősen csatlakozzon a Cotonoui Megállapodáshoz, az EU pedig tegyen meg mindent annak érdekében, hogy mihamarabb az ország rendelkezésére álljanak az Európai Fejlesztési Alap forrásai;
9. hangsúlyozza, hogy az Uniónak vezető szerepet kell vállalnia a 2011 második felében esedékes dél-szudáni adományozói konferencián, és ösztönöznie kell a többi adományozót is, hogy hasonlóan járjon el; felhívja a nemzetközi hitelezőket Szudán és Dél-Szudán nemzetközi adósságainak enyhítésére;
10. felhívja Dél-Szudán kormányát, hogy a lakosság érdekében dolgozzon ki politikákat a külföldi befektetések oly módon történő szabályozására, hogy a természeti erőforrásokba történő külföldi beruházások a helyi gazdaság fejlődését és a szegénység visszaszorítását is szolgálják; rámutat, hogy az EU-nak mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy a régióban jelen lévő multinacionális cégek és külföldi vállalkozások tevékenységére kellő szabályozás vonatkozzon, és hogy tevékenységükről és jövedelmükről átlátható módon beszámoljanak;
11. üdvözli az ENSZ-főtitkár döntését a UNMIS megbízatásának meghosszabbításáról és további békefenntartó erők Szudánba küldéséről; úgy véli, hogy a folyamatos ENSZ-jelenlét rendkívül hasznos a két életképes állam békés fejlődéséhez; felkéri Szudánt és Dél-Szudánt, hogy üdvözöljék az ENSZ-jelenlétet és gondoskodjanak az ENSZ személyzetének biztonságáról;
12. fontosnak tartja, hogy az EU 2011. július 9-e után is tartsa fenn a Szudánnak és Dél-Szudánnak juttatott humanitárius támogatásokat; kiáll amellett, hogy a régióban legyen jelentős humanitárius jelenlét és kapacitás, amely képes biztosítani a humanitárius szervezetek biztonságát;
13. üdvözli a dárfúri békefolyamatról az ENSZ támogatásával tartott konzultációk következtetéseit; felhívja a feleket, hogy tartsák magukat a tűzszünetről és a hadiállapot beszüntetéséről szóló, már aláírt megállapodásokhoz; emlékeztet az átláthatóság fontosságára a dárfúri és abyei kérdésekről, valamint általánosságban az Észak és Dél közötti párbeszédről folyó tárgyalások során; felhív arra, hogy valamennyi fél képviseltesse magát a megbeszéléseken, csakúgy mint a civil társadalom és a helyi, regionális, nemzeti és nemzetközi politikai vezetők;
14. sürgeti Dél-Szudán kormányát, hogy az alkotmány megújítása során fogadjon el átlátható, elszámoltatható és mindenre kiterjedő kormányzási megközelítési módot; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az összes politikai párt működjön együtt annak érdekében, hogy megfelelően képviseljék az ország népét és létrehozzák a szilárd alapokon nyugvó, demokratikus politikai intézményeket;
15. mindkét felet felszólítja, hogy a függetlenség napjának (2011. július 9.) közeledtével nyújtsanak be konkrét terveket intézményeik felállításáról és/vagy reformjáról annak érdekében, hogy a két állam működőképes legyen ettől az időponttól kezdődően; felkéri az EU szudáni és dél-szudáni képviselőit, hogy proaktív módon terjesszék és hajtsák végre a legutóbbi uniós választási megfigyelő küldöttségek ajánlásait;
16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az ENSZ Biztonsági Tanácsának és főtitkárának, az EU dél-szudáni különmegbízottjának, Szudán kormányának, Dél-Szudán kormányának, az Afrikai Unió intézményeinek és az AU Szudánnal foglalkozó magas szintű bizottsága elnökének, az AKCS–EU Parlamenti Közgyűlésnek, valamint az uniós tagállamok kormányainak.